

Περὶ διδασκτικῶν βιβλίων τῆς τε δημοτικῆς καὶ
τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως.

ΝΟΜΟΣ ΒΤΓ'.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς ἀπεφασίσαμεν καὶ δια-
τάσσομεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ διδασκτικῶν βιβλίων τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως.

Ἄρθρον 1. Οὐδὲν ἀναγνωστικὸν ἢ διδασκτικὸν βιβλίον, οὐδὲ
καλλιγραφικὰ ἢ ἰχνογραφικὰ, γεωγραφικοὶ πίνακες, ἢ ἄλλα πάσης
ὕλης ὑποδείγματα ἢ σχέδια, εἰσάγονται ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις
παντὸς βαθμοῦ, ἂν μὴ, ἐγκριθέντα ὑπὸ τῆς διὰ τοῦ παρόντος νόμου
καθισταμένης ἐξεταστικῆς τῶν διδασκτικῶν βιβλίων τῆς στοιχειώδους
ἐκπαιδεύσεως ἐπιτροπῆς, ἀναγραφῶσιν ἐν τῷ τηρουμένῳ ἐν τῷ
Ἐπιτομῆ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἐπιστήμῳ καταλόγῳ τῶν
ἐγκριμένων διδασκτικῶν βιβλίων καὶ ὑποδειγματικῶν σχεδιαγραμ-
μάτων.

Ἄρθρον 2. Καθίσταται ἐπιτροπεὶα κριτικὴ τῶν ἐν τοῖς δημοτι-
κοῖς σχολείοις παντὸς βαθμοῦ εἰσακτέων διδασκτικῶν βιβλίων καὶ
ὑποδειγματικῶν σχεδιαγραφημάτων, ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ καθηγη-
τοῦ τῆς Φιλοσοφίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ, ὡς προέδρου, ἐκ
τινος τῶν Διευθυντῶν τῶν Διδασκαλείων, καὶ ἐκ τριῶν ἐπιθεωρητῶν
ἐν νομαρχιακοῖς Ἐποπτικοῖς Συμβουλείαις ἢ καθηγητῶν διδασκαλείων.

Δι' ἰδίας κληώσεως καθορίζονται ὅ, τε κληθησόμενος εἰς τὴν ἐπι-
τροπείαν ἐκ τῶν διευθυντῶν τῶν Διδασκαλείων καὶ οἱ ἐκ τῶν νο-
μαρχιακῶν ἐπιθεωρητῶν ἢ καθηγητῶν ἐν Διδασκαλείαις.

Ἡ κλήρωσις ἐνεργεῖται κατὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον διὰ τὸ ἐνε-
στὸς ἔτος, διὰ δὲ τὰ ἐπόμενα ἔτη κατὰ τὸν μῆνα Ἰούνιον ἐν τῷ ἐπὶ
τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ἐπιτομῆ, ἐνώπιον τοῦ γενικοῦ γραμματέως τοῦ Ἐπιτομῆ, τοῦ γενικοῦ ἐπι-

θεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων καὶ τοῦ κοσμητόρου τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου, πρὸς τοῦτο καλουμένου.

Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἦναι κριταὶ καὶ ἐξαίρουνται τῆς κληρῆσεως οἱ συγγράψαντες διδακτικὰ βιβλία, ἢ οἱ μέχρι τετάρτου βαθμοῦ συγγενεῖς συγγραψάντων τοιαῦτα.

Ἄρθρον 3. Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐξετασθῶσι τὰ βιβλία αὐτῶν συγγραφεῖς ἢ ἐκδόται βιβλίων, ὅπως, ἂν κριθῶσι κατάλληλα, ἀναγνωρισθῶσιν ὡς διδακτικὰ κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν μαθημάτων τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ὀφείλουσι νὰ ὑποβάλωσιν ἐγκαίρως δι' ἀναφορᾶς πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ἰπουργεῖον ἀντίτυπον ἐκάστου αὐτῶν, ἐὰν ἦναι ἐκτετυπωμένον, ἢ χειρόγραφον, εὐαναγνώστως γεγραμμένον ἐπὶ χάρτου ἡμικλάστου ἀνευ παρεισγραφῶν καὶ διαγραφῶν, νὰ συνάψωσι δ' ἐν τῇ ἀναφορᾷ αὐτῶν καὶ ἀποδεικτικὸν ταμείου τινὸς τοῦ Κράτους, βεβαιοῦν, ὅτι κατέθηκαν ἐν αὐτῷ, πρὸς ἀμοιβὴν τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων ἐπιτροπῆς, ποσὸν χρημάτων ἀνκλογοῦν πρὸς δρχαμὰς δέκκ καθ' ἕκαστον τυπογραφικὸν φύλλον τοῦ ἐξεταστέου βιβλίου.

Τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦτο τοῦ ταμείου φυλάσσει ἐν τῷ ἀρχεῖῳ αὐτοῦ τὸ Ἰπουργεῖον, τὴν ἀναφορὰν δὲ μετὰ τοῦ ὑποβληθέντος βιβλίου διαβιβάζει εἰς τὴν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐπιτροπέαν, συγκαλοῦν αὐτὴν πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ὑποβληθέντος βιβλίου.

Ἡ ἐπιτροπέα, μετὰ τὴν παρ' ἐκάστου τῶν μελῶν αὐτῆς διαδοχικὴν μελέτην τοῦ ὑποβληθέντος πρὸς ἐγκρίσιν βιβλίου, συνέρχεται, προσκλήσει τοῦ προέδρου αὐτῆς, εἰς κοινὴν συνεδρίασιν, εἴτε κατὰ τὰς ἐορτὰς τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως, ἢ κατὰ τὰς τοῦ Πάσχα, εἴτε κατὰ τὸ πρῶτον τοῦ Ἰουλίου δεκαήμερον, καὶ ἀποφαινέται γνώμην περὶ ἐγκρίσεως ἢ μὴ τοῦ βιβλίου, δι' ἀναλυτικῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως πρὸς τὸ Ἰπουργεῖον· προσδιορίζει δ' ἐν τῇ ἐκθέσει καὶ τὴν τιμὴν τοῦ βιβλίου, ἐὰν ἐγκριθῇ ὡς διδακτικόν. Ἄλλ' ἡ τιμὴ δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ ἑπτὰ λεπτὰ κατὰ τυπογραφικὸν φύλλον, ἂν τὸ βιβλίον ἀποτελεῖται ἐκ πλείονων τῶν δύο τυπογραφικῶν φύλλων, δέκκ δ' ἂν ἀποτελεῖται ἐξ ἐνὸς μόνου φύλλου.

Ἄρθρον 4. Μετὰ τὴν παραλαβὴν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπέας τὸ Ἰπουργεῖον ἐντέλλεται τὴν εἰς τὰ μέλη αὐτῆς διανομὴν τοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτῶν κατατεθειμένου χρηματικοῦ ποσοῦ.

Ἄρθρον 5. Ἐν τῷ Ἰπουργεῖῳ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως τηρεῖται κατάλογος, ἐν ᾧ καταγράφονται τὰ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπέας ἐγκρινόμενα ἐκάστοτε ὡς διδακτικὰ βιβλία.

Τοῦ καταλόγου τούτου ἀντίγραφον διαβιβάζεται κατὰ μῆνα Ἰουλίου ἐκάστου ἔτους πρὸς τοὺς παρὰ τοῖς Ἐποπτικοῖς Συμβουλοῖς.

ἐπιθεωρητάς· κοινοποιεῖται δὲ αὐτοῖς καὶ ἐντὸς τοῦ ἔτους πᾶσα κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτοῦ ἐγκριθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας προσθήκη ἐτέρου διδακτικοῦ βιβλίου.

Ἄρθρον 6. Τοῦ καταλόγου τούτου ἀντίγραφον διαβιβάζουσιν αἱ παρὰ τοῖς ἐν τοῖς νομοῖς Ἐποπτικοῖς Συμβουλίαις ἐπιθεωρητὰ εἰς πάντα τὰ κατὰ τὴν ὑπαγομένην εἰς τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον περιφέρειαν λειτουργοῦντα δημοτικὰ σχολεῖα· φροντίζουσι δέ, ἵνα τὰ ἀναγκασιόυντα διὰ τὴν διδασκαλίαν ἐν τε τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις καὶ ἐν τοῖς γραμματοδιδασκαλείοις διδακτικὰ βιβλία προσδιορισθῶσιν ἐν τοῖς προγράμμασι τῆς καθ' ἑκάτερον τῶν ἐξακμήνων διδασκαλίας ὑπὸ τῶν κατὰ τὸν νόμον περὶ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως συντασσόντων αὐτά. Ἀλλὰ τὸ ἀπαξ εἰσαχθὲν ἐν τινι σχολείῳ βιβλίον δὲν ἐπιτρέπεται, διαρκοῦντος τοῦ σχολικοῦ ἔτους, νὰ ἀντικατασταθῇ δι' ἄλλου ὁμοειδοῦς αὐτῷ, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, οὐδὲ κατὰ τὰ ἐπιόντα ἔτη, ἂν εἶναι χρήσιμον καὶ διὰ τὰς ἀνωτέρας τάξεις.

Ἄρθρον 7. Τὸ ἐλάχιστον καὶ τὸ μέγιστον ὄριον τῆς ἐκτάσεως τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου ἐκάστου μαθήματος τῶν ἐν τῷ νόμῳ περὶ σχολείων τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως ἀναγεγραμμένων, ὡς καὶ τὰ τῆς ὕλης αὐτῶν ἐν γενικαῖς γραμματεῖς, δι' ἐκάστην τάξιν πλήρους ἢ κοινῆς δημοτικοῦ σχολείου ἢ γραμματοδιδασκαλείου, προσδιορίζει τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργεῖον κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῶν διευθυντῶν τῶν Προτύπων, πρὸς τοῦτο συγκαλουμένων ἐν ἐπιτροπείᾳ ὑπὸ τοῦ γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων.

Κατὰ τὴν κωνοισμὲν τοῦτον κρίνονται ὑπὸ τῶν κριτῶν τὰ διδακτικὰ βιβλία.

Ἄρθρον 8. Πρὸς τὴν Δημοσίαν ὑπηρεσίαν τῶν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως τεταγμένων ὑπαλλήλων παντὸς βαθμοῦ χαρακτηρίζεται ἀσυμβίβαστος ἢ συγγραφὴ διδακτικῶν βιβλίων τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ὡς καὶ ἡ ἀναδοχὴ τῆς ἐκδόσεως καὶ ἡ ἐμπορία τούτων. Ἀσυμβίβαστος πρὸς ταύτας τυγχάνει καὶ ἡ ὑπηρεσία τῶν παρὰ τοῖς Ἐποπτικοῖς Συμβουλίαις ἐπιθεωρητῶν καὶ τῶν γυμνασιαρχῶν.

Οἱ ἀποκρύπτοντες τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦτο ἀπολύονται τῆς ὑπηρεσίας, τιμωροῦνται δὲ καὶ ποινικῶς διὰ χρηματικῆς ποινῆς ἀπὸ 300 μέχρι 500 δραχμῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 19. Τὰ δυνάμει τοῦ ΒΡΑ' νόμου τῆς 14 Ἰανουαρίου 1893 βραβευθέντα διδακτικὰ βιβλία ἐν τοῖς γενομένοις διαγω-

νισμοῖς διατηροῦνται ἐν ἀποκλειστικῇ χρήσει μέχρις οὗ ἐκπνεύσῃ ἡ χρονικὴ διάρκεια, δι' ἣν ἐνεκρίθησαν, διὰ δὲ τὰ μὴ βραβευθέντα ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, καθ' ἃ Β. διάταγμα θέλει καθορίσει.

***Ἄρθρον 20.** Ἡ ἐγκρίσις τῶν εἰσακτέων ἐν τοῖς δημοτικοῖς παντοῦ βαθμοῦ καὶ τοῖς ἐλληνικοῖς σχολείοις βιβλίων ἰσχύει ἐπὶ πέντε ἔτη ἀπὸ τῆς ἀναγραφῆς αὐτῶν ἐν τοῖς κατὰ τὰ ἄρθρα 5 καὶ 15 τοῦ παρόντος νόμου καταλόγοις. Μετὰ τὴν λήξιν τῆς πενταετίας τὸ ἐγκριθὲν διδακτικὸν βιβλίον διαγράφεται τῶν εἰρημένων καταλόγων, ἵνα δ' ἀναγνωρισθῇ ὡς διδακτικὸν καὶ ἐπὶ νέαν πενταετίαν, ἀπαιτεῖται νὰ ὑποβληθῇ αὐτὸς ὑπὸ τὸν ἑλεγχον τῶν κριτῶν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

***Ἄρθρον 21.** Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ παρόντος νόμου ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τοὺς συγγραφεῖς βιβλίων τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως κατὰ πάσας τὰς σχέσεις τὰς δι' αὐτοῦ κανονιζόμενας.

***Ἄρθρον 22.** Οὐδὲν βιβλίον ὀρθοσκευτικῆς μαθημάτων ἐπιτρέπεται νὰ εἰσαχθῇ ἐν τοῖς δημοτικοῖς καὶ ἐλληνικοῖς σχολείοις καὶ γραμματοδιδασκαλείοις, οὐδ' ἐν τοῖς Γυμνασίοις ἀνευ ἐγκρίσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

***Ἄρθρον 23.** Διὰ Β. διατάγματος θέλουσι κανονισθῇ τὰ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ παρόντος νόμου.

***Ἄρθρον 24.** Καταργοῦνται ὁ περὶ διδακτικῶν βιβλίων τῆς μέσης καὶ ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως νόμος τῆς 24 Νοεμβρίου 1867 καὶ οἱ νόμοι ΑΜΒ' τῆς 22 Ἰουνίου 1882, ΑΧΙ' τῆς 20 Δεκεμβρίου 1887 καὶ ΒΡΑ' τῆς 14 Ἰανουαρίου 1893.

Ὁ παρὼν νόμος, ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθεὶς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 12 Ἰουλίου 1895.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. Ἵπουργός

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ.